

ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมเล่มนี้จัดเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ประกอบด้วย

๑. คู่มือครู ประกอบด้วย

๑.๑ คำชี้แจง สำหรับครู

๑.๒ บทบาทครู

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

๒. คู่มือนักเรียน ประกอบด้วย

๒.๑ บทบาทนักเรียน

๒.๒ เนื้อหาที่จะเรียน

๓. สื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ แบบทดสอบก่อนเรียน

๓.๒ บัตรคำชี้แจง

๓.๓ บัตรเนื้อหา

๓.๔ บัตรกิจกรรม

๓.๕ บัตรเฉลยกิจกรรม

๓.๖ แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม โดยละเอียด
๒. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม ควรชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของตนเอง และจัดชั้นเรียนให้เหมาะสม
๓. ครูต้องเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ (ดูที่ “สิ่งที่ครูต้องเตรียม”)
๔. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๕. การเรียนการสอนแบ่งออกเป็น ๘ ขั้นตอน ดังนี้
  - ★ ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน
  - ★ ขั้นที่ ๒ ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์
  - ★ ขั้นที่ ๓ ขั้นปรับปรุงประสบการณ์ความคิดรวบยอด
  - ★ ขั้นที่ ๔ ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด
  - ★ ขั้นที่ ๕ ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากกรอบความคิดที่กำหนด
  - ★ ขั้นที่ ๖ ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความคิดเป็นของตนเอง
  - ★ ขั้นที่ ๗ ขั้นวิเคราะห์และประยุกต์ใช้
  - ★ ขั้นที่ ๘ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้อื่น
๖. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรสังเกตการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหา ครูควรเข้าไปให้คำแนะนำช่วยเหลือ
๗. การสรุปบทเรียน ควรจะเป็นกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
๘. บัตรเฉลยกิจกรรมต่าง ๆ ให้เก็บไว้ที่ครู กลุ่มใดทำเสร็จให้มารับบัตรเฉลย เมื่อเสร็จแล้วส่งคืนครู

บทบาทของครู

๑. ครูต้องศึกษาเนื้อหา และแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนโดยละเอียด
๒. ถ้านักเรียนยังไม่เคยเรียนตามกระบวนการนี้มาก่อน ครูต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม
๓. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๔. ดำเนินการสอน ซึ่งแบ่งเป็น ๘ ขั้นตอน ดังนี้
  - ★ ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน
  - ★ ขั้นที่ ๒ ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์
  - ★ ขั้นที่ ๓ ขั้นปรับปรุงประสบการณ์ความคิดรวบยอด
  - ★ ขั้นที่ ๔ ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด
  - ★ ขั้นที่ ๕ ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากกรอบความคิดที่กำหนด
  - ★ ขั้นที่ ๖ ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความคิดเป็นของตนเอง
  - ★ ขั้นที่ ๗ ขั้นวิเคราะห์และประยุกต์ใช้
  - ★ ขั้นที่ ๘ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้อื่น
๕. ครูเน้นให้นักเรียนเก็บสื่อการสอนให้เรียบร้อย เมื่อเสร็จสิ้นการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม
๖. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

บทบาทของนักเรียน

ครูชี้แจง ให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียน ดังต่อไปนี้

๑. นักเรียนควรทำตามกติกาที่ตกลงกันไว้ในการร่วมกิจกรรมทุกครั้ง
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ
๓. ศึกษาบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา และบัตรกิจกรรมตามลำดับโดยไม่ต้องเร่งรีบ เมื่อเข้าใจแล้วค่อยทำกิจกรรมหรือตอบคำถามทุกข้อ
๔. นักเรียนต้องศึกษากิจกรรมนี้ด้วยตนเอง ถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยให้ปรึกษาเพื่อนหรือครูผู้สอนทันที เพื่อขอคำแนะนำ หรือคำปรึกษาต่อไป
๕. เมื่อศึกษาเสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดไปบันทึกในแบบบันทึกคะแนนที่กำหนดไว้

หมายเหตุ

ครูต้องชี้แจงนักเรียนในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย

สิ่งที่ครู และนักเรียนต้องเตรียม

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

๑. ครูต้องเตรียมสถานที่ (ห้องเรียน)
๒. ครูต้องเตรียมและตรวจดูว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม มีบัตรต่าง ๆ ครบถ้วนทุกกิจกรรมหรือไม่
๓. แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน พร้อมเฉลย สำหรับนักเรียนทุกคน
๔. ปากกา ดินสอสี กระดาษ

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

๑. อุปกรณ์การเรียน ปากกา ดินสอ ไม้บรรทัด
๒. สมุดบันทึก

แผนภูมิการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้
แบบ ๔ MAT

ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์

ขั้นที่ ๓ ขั้นปรับปรุงประสบการณ์ความคิดรวบยอด

ขั้นที่ ๔ ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด

ขั้นที่ ๕ ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากกรอบความคิดที่กำหนด

ขั้นที่ ๖ ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความคิดเป็นของตนเอง

ขั้นที่ ๗ ขั้นวิเคราะห์และประยุกต์ใช้

ขั้นที่ ๘ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้อื่น

ไม่ผ่าน

ผ่าน

ซ่อมเสริม

จบ

บัตรคำสั่ง

ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. เลขานุการแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม จากครู
๒. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษามาตรฐานตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๓. ให้นักเรียนศึกษาบัตรเนื้อหา ทำบัตรกิจกรรม ตรวจสอบผลงานที่บัตรเฉลยกิจกรรม
๔. ถ้าไม่เข้าใจให้ศึกษาจากบัตรเนื้อหาอีกครั้งหนึ่ง
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง
ของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด

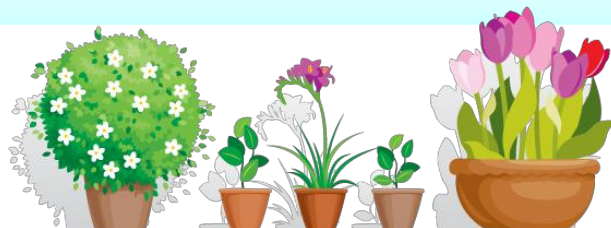
ม.๑/๓ วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

สาระสำคัญ

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่
เป็นสิ่งที่มิชิวิตและไม่มีชิวิต คำนามมีหลายชนิด ได้แก่ คำนามทั่วไป คำนามชี้เฉพาะ
คำนามบอกลักษณะ คำนามรวมหมู่ คำนามบอกอาการ เราจึงควรศึกษาคำนามแต่ละชนิด
เพื่อเลือกใช้คำนามได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำนามแต่ละชนิดได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของคำนามได้
๓. นักเรียนสามารถใช้คำนามแต่งประโยคได้
๔. นักเรียนมีเจตคติที่ดีและเห็นคุณค่าของภาษาไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ชนิดของคำ
รายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม

คำชี้แจง แบบทดสอบแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบ
ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ☒ ลงในกระดาษคำตอบ
(๑๐ คะแนน)

๑. ข้อใดมี**คำลักษณนาม**

- ก. นก ๑ คู่
- ข. โขลงช้าง
- ค. กองทหาร
- ง. คณะกรรมการ

๒. ชื่อของนักเรียนทุกคนเป็น**คำนาม**ชนิดใด

- ก. คำสมุหนาม
- ข. คำนามสามัญ
- ค. คำนามวิสามัญ
- ง. คำนามบอกอาการ

๓. ข้อความใดกล่าว**ถูกต้อง**

- ก. คำนามสามัญคือนามชี้เฉพาะ
- ข. นามบอกลักษณะอยู่นำนามทั่วไป
- ค. นามบอกหมวดหมู่จะอยู่นำนามทั่วไป
- ง. นามบอกอาการเป็นนามที่สร้างจากคำกริยาเท่านั้น

๔. ประโยคในข้อใด **ไม่มี** คำนามแสดงหมวดหมู่

- ก. กองหนังสืออยู่บนโต๊ะ
- ค. บริษัทนี้กำลังขยายกิจการ
- ข. นักเรียนกลุ่มนี้มาจากต่างประเทศ
- ง. นกเป็ดน้ำหลายตัวอยู่ในหนองน้ำ

๕. ประโยคข้อใด **ไม่มี** อาการนาม

- ก. การพูดต่อหน้าฝูงชน
- ข. เขาทำการบ้านในตอนเย็น
- ค. การอ่านทำให้มีความรู้มากขึ้น
- ง. การเดินเป็นการออกกำลังกายอีกรูปวิธีหนึ่ง

๖. ข้อใด คือ ความหมายของ**คำนาม**

- ก. คำที่ทำหน้าที่แทนบุคคล
- ข. คำที่แสดงความหมายของการกระทำ
- ค. คำที่แสดงความหมายเฉพาะสิ่งที่มีชีวิตเท่านั้น
- ง. คำที่ใช้เรียกชื่อ บุคคล สัตว์ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่

๗. ข้อใดเป็น**คำนามทุกคำ**

- ก. ถอนฟัน   ขับรถ
- ข. ประปา   เล่นน้ำ
- ค. ความรัก   การเงิน
- ง. ส่องแสง   วุ่นวาย

๘. ....ลูกเสือ โรงเรียนหนองขามพิทยาคม ควรเติมสมุหนามข้อใด

- ก. หมู่
- ข. ชุด
- ค. พวก
- ง. หน่วย

๙. ข้อใดต่อไปนี้**มี**คำนามทั่วไป (คำนามสามัญ) **ทุกคำ**

- ก. ใบเตยเป็นนักเรียน
- ข. ดินสออยู่ในกระเป๋า
- ค. เขาอาศัยอยู่ในประเทศไทย
- ง. สามก๊กเป็นหนังสือพงศาวดารจีน

๑๐. ข้อใดเป็น**นามบอกอาการ (อาการนาม)**

- ก. การนั่ง
- ข. การคร่ำ
- ค. การเรื้อน
- ง. การเมือง

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ชนิดของคำ
รายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม

ชื่อ - นามสกุล .....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/..... เลขที่ .....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนที่ได้	

ผลการประเมิน

- ☐ ดีมาก
☐ ดี
☐ ปานกลาง
☐ ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิริพร มาลัยรักษ์)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนระหว่าง ๙ - ๑๐

คะแนนระหว่าง ๗ - ๘

คะแนนระหว่าง ๕ - ๖

คะแนนระหว่าง ๐ - ๔

อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

อยู่ในเกณฑ์ ดี

อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

อยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง

บัตรเนื้อหา

คำนาม หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ
สถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต

ตัวอย่างคำนาม

ชื่อคน เช่น นายแดง นางสาว ตู๊ก ดาวิกา ด.ญ. สิริกัญญา ฯลฯ
ชื่อสัตว์ เช่น สุนัข เสือ สิงโต กระต่าย แรด ไก่ นก กา เป็ด ห่าน ฯลฯ
สิ่งของ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ พัดลม หนังสือ ฯลฯ
สภาพธรรมชาติ เช่น น้ำตก ภูเขา ท้องฟ้า แม่น้ำ ดิน ทราย ฯลฯ
สถานที่ เช่น โรงเรียน วัด โรงพยาบาล สถานีตำรวจ โรงงาน ฯลฯ
สิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น ความดี ความชั่ว อากาศ ฤดูฝน ปีศาจ นางฟ้า ฯลฯ

ชนิดของคำนาม

คำนามแบ่งออกเป็น ๕ ชนิด ดังนี้

๑. คำนามสามัญ (สามัญนาม) คือ คำนามทั่วไป ไม่ชี้เฉพาะเจาะจง เช่น พ่อ แม่ ครู
บ้าน โรงเรียน คนไทย ต้นไม้ นก สุนัข ฯลฯ

ตัวอย่างประโยค

- หนังสือวางบนโต๊ะ
- หลานยกมือไหว้คุณตา
- สุนัขเห่าเสียงดัง

๒. **คำนามวิสามัญ (วิสามานยนาม)** หรือ **คำนามชี้เฉพาะ** เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อ ที่เจาะจงว่าคืออะไร เป็นสิ่งนั้น สิ่งนี้แน่นอน ซึ่งสามารถบอกได้ชัดเจนและเป็นหนึ่งเดียวไม่มีซ้ำ เช่น เด็กหญิงสิริกัญญา นครราชสีมา โรงเรียนหนองขามพิทยาคม ปราสาทหินพิมาย ฯลฯ

ตัวอย่างประโยค

- เด็กชายณเดชเป็นเด็กดี
- นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนหนองขามพิทยาคม
- เขาชอบอ่านหนังสือเรื่องสามก๊ก

๓. **สมุหนาม** หรือ **คำนามบอกหมวดหมู่** เป็นคำนามที่บอกจำนวน หรือบอกกลุ่มหมวดหมู่ของคำนาม เช่น โขลง ผุง กอง คณะ กลุ่ม บริษัท วง ฯลฯ

ตัวอย่างประโยค

- โขลงช้าง กำลังเดินเข้าไปในป่า
- ผุงนกกระจาบบินมาหากิน
- คณะครูประชุมที่ห้องสมุดโรงเรียน

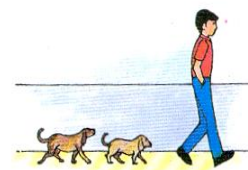
๔. **อาการนาม** คือ **คำนามบอกอาการ** เป็นคำนามที่สร้างจากคำกริยาหรือคำวิเศษณ์โดยเติมคำว่าความ หรือการข้างหน้า ดังนี้

การ ใช้หน้าคำกริยา เช่น การกิน การเดิน การเล่น การวิ่ง ฯลฯ

ความ ใช้หน้าคำวิเศษณ์ เช่น ความรัก ความดี ความชั่ว ฯลฯ

ตัวอย่างประโยค

- การเดินเป็นการออกกำลังกายที่ดีต่อสุขภาพ
- คุณครูมยุรี สอนเรื่องการเขียนเรียงความ
- ความรัก ทำให้โลกสดใส

ข้อควรจำ

ถ้าคำว่า **ความ** หรือ **การ** นำหน้าคำนามทั่วไป **ไม่ว่าจัดเป็นอาการนามแต่เป็นสามัญนาม** หรือ วิสามานยนาม เช่น **ความอาญา ความแพ่ง การประปา การเงิน การแพทย์ การบ้าน**

๕. ลักษณะนาม หรือ นามบอกลักษณะ เป็นคำที่บอกลักษณะของคำนามที่อยู่ข้างหน้า
ส่วนมากจะใช้ตามหลังคำที่เป็นจำนวนนับ เช่น

คำนามทั่วไป	ลักษณะนาม
ภิกษุ สามเณร	รูป
ยักษ์ ฤาษี ปีศาจ	ตน
ปี ชล่วย	เลา
สมุด หนังสือ เกวียน เข็ม พัด	เล่ม
ประตู หน้าต่าง กระจก	บาน
รถ ช้อน ส้อม เบ็ด ซอ ไถ ธนู ร่ม	คัน
แห อวน สวิง	ปาก
หิน อิฐ	ก้อน
บ้าน ตึก อาคาร มุ้ง	หลัง
หลอดไฟ ดาว トラต่าง ๆ	ดวง
ขนมจีน	จับ
เชือก ลวด ด้าย สร้อย	เส้น
แม่น้ำ ถนน ลำคลอง	สาย
ช้าง	เชือก
ซุง เส้า ต้นไม้	ต้น
เลื่อย	ป็น

บัตรกิจกรรมที่ ๑

คำชี้แจง อ่านประโยคที่กำหนดให้แล้วนำคำนามที่ขีดเส้นใต้มาเขียนชนิดของคำนาม
ลงใน (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง

พืชยาอยู่ในจังหวัดชลบุรี

คำนามวิสามัญ

๑. ในป่าดงดิบมักมีเสืออาศัยอยู่มาก

๒. คุณยายของฉันมีเกวียน ๑ เล่ม

๓. บนท้องฟ้ามีฝูงนกนางนวลบินอยู่

๔. ทุกคนหนีความตายไปไม่พ้น

๕. อำเภอเมืองนครราชสีมามีพื้นที่กว้างใหญ่

๖. หมีมีนิสัยที่ดุร้ายมาก

๗. คุณอาน่าแะ ๑ ปาก ไปท่แม่น้ำ

๘. การนอนหลับเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุด

๙. วันอาทิตย์คุณแม่จะพาไปเที่ยวปราสาทหินพิมาย

๑๐. ช้างโขลงหนึ่งกำลังกินน้ำอยู่ที่ลำธาร

บัตรกิจกรรมที่ ๒

คำชี้แจง นำอักษรขวามือหน้าคำนามแต่ละชนิด มาใส่หน้าตัวเลขทางซ้ายมือให้ถูกต้องตามความหมาย (๑๐ คะแนน)

.....๑.	คำนามบอกอาการ	ก) คำนามสามัญ
.....๒.	มักจะอยู่หลังคำบอกจำนวน	ข) คำนามวิสามัญ
.....๓.	คำนามไม่ใช่เฉพาะเจาะจง	ค) ลักษณะนาม
.....๔.	คำนามที่สร้างจากคำกริยาหรือคำวิเศษณ์	ง) สมุหนาม
.....๕.	คำนามที่บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ	จ) อาการนาม
.....๖.	มักจะอยู่หน้าคำนามทั่วไป	
.....๗.	ใช้เรียกชื่อทั่ว ๆ ไปไม่เจาะจง	
.....๘.	คำนามชี้เฉพาะ	
.....๙.	คำนามรวมหมู่ ซึ่งอาจเป็นกลุ่มบุคคล กลุ่มสิ่งของ หรือหมู่สัตว์	
.....๑๐.	คล้ายกับลักษณะนามแต่จะวางอยู่หน้านามทั่วไป	

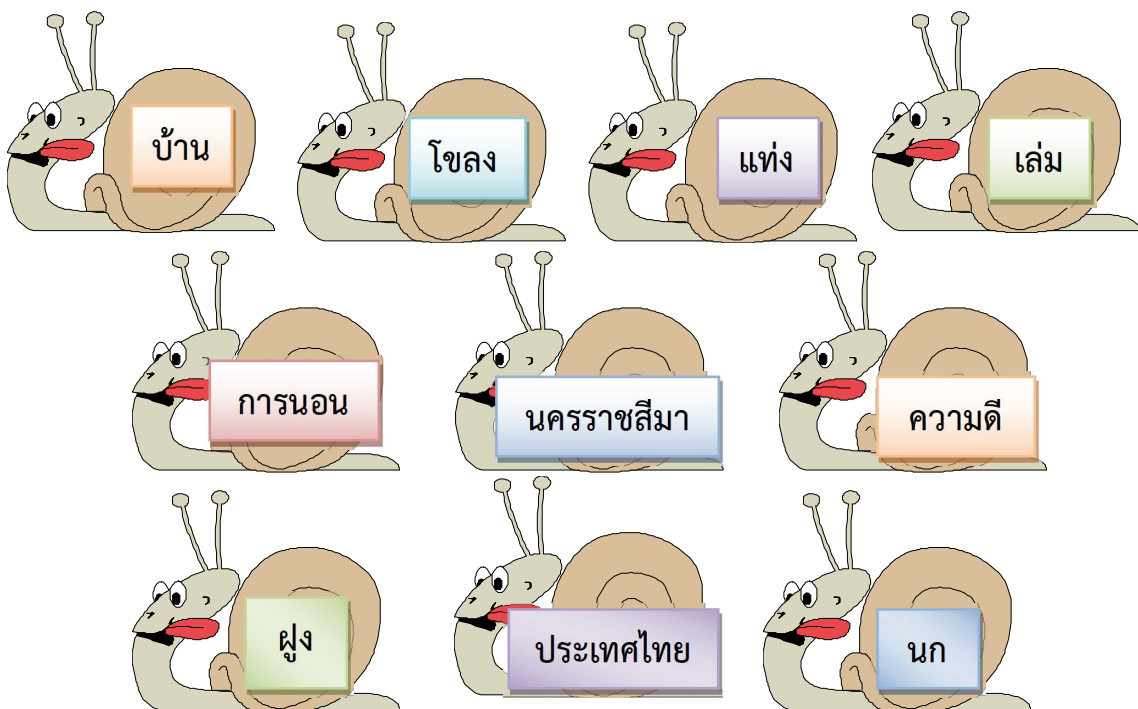

บัตรกิจกรรมที่ ๓

คำชี้แจง นำคำนามที่กำหนดให้เขียนลงในตารางให้ตรงกับชนิดของคำนาม (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง

คำนามสามัญ	คำนามวิสามัญ	ลักษณนาม	สมุหนาม	อาการนาม
ต้นไม้	กัลยา	ก้อน	คณะ	การเดิน

คำนามสามัญ	คำนามวิสามัญ	ลักษณนาม	สมุหนาม	อาการนาม

บัตรกิจกรรมที่ ๔

คำชี้แจง นำคำนามในประโยคต่อไปนี้ เติมลงในตารางให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

- ๑) ฉันและน้องไปเที่ยวสวนสัตว์นครราชสีมา
- ๒) ชลู่ย ๒ เลา วางอยู่บนระนาด
- ๓) ครูสอนนักเรียน
- ๔) ความรัก ทำให้คนมีความสุข
- ๕) คุณอาซื้อแหมา ๒ ปาก
- ๖) คณะนักร้อง ลูกทุ่งเดินสายแสดงทั่วประเทศ
- ๗) การวิ่ง ส่งผลต่อสุขภาพ
- ๘) ปราสาทหินพิมาย ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา
- ๙) วง ดนตรีคาราบาวแสดงคอนเสิร์ตที่เขาใหญ่
- ๑๐) ฉันอ่านหนังสือ

คำนามสามัญ

คำนามวิสามัญ

สมุหนาม

อาการนาม

ลักษณนาม

บัตรกิจกรรมที่ ๕

คำชี้แจง เขียนลักษณะนามของคำต่อไปนี้ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง	หนังสือ	→	เล่ม
๑.	พระสงฆ์	→	
๒.	ยักษ์	→	
๓.	ถนน	→	
๔.	เกวียน	→	
๕.	แห	→	
๖.	มุ้ง	→	
๗.	ขลุ่ย	→	
๘.	มีด	→	
๙.	ปากกา	→	
๑๐.	ดินสอ	→	

บัตรกิจกรรมที่ ๖

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้ตามชนิดของคำนามที่กำหนดให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง

คุณปู่ของฉันมีเกวียน ๑ เล่ม (ลักษณนาม)

๑. น้องตองกำลังให้อาหารสุนัข (คำนามสามัญ)

๒. คุณครูมีความเมตตาต่อศิษย์ (อาการนาม)

๓. ผึ้งตัวกำลังวิ่งตรงไปหาเขา (สมุหนาม)

๔. แม่ซื้อหมวกมา ๒ ใบ (ลักษณนาม)

๕. อากาศร้อนคนมักจะไปเที่ยวพื้ยา (คำนามวิสามัญ)

๖. พ่อแม่มีความรักต่อลูกมาก (อาการนาม)

๗. วันเสาร์หน้าเราจะไปบ้านเธอ (คำนามวิสามัญ)

๘. การนอน เป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุด (อาการนาม)

๙. ตุ๊กตากำลังเล่นกับเจ้าตูบ (คำนามวิสามัญ)

๑๐. พ่อถือขลุ่ย ๒ เล้า (ลักษณนาม)

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ชนิดของคำ
รายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม

คำชี้แจง แบบทดสอบแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบ
ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ☒ ลงในกระดาษคำตอบ
(๑๐ คะแนน)

๑. ข้อใดมีคำลักษณนาม

- ก. นก ๑ คู่
- ข. โขลงช้าง
- ค. กองทหาร
- ง. คณะกรรมการ

๒. ข้อใดเป็นคำนามทุกคำ

- ก. ถอนฟัน ขับรถ
- ข. ประปา เล่นน้ำ
- ค. ความรัก การเงิน
- ง. ส่องแสง วุ่นวาย

๓. ประโยคในข้อใด ไม่มี คำนามแสดงหมวดหมู่

- ก. กองหนังสืออยู่บนโต๊ะ
- ค. บริษัทนี้กำลังขยายกิจการ
- ข. นักเรียนกลุ่มนี้มาจากต่างประเทศ
- ง. นกเป็ดน้ำหลายตัวอยู่ในหนองน้ำ

๔. ข้อใดต่อไปนี้มีคำนามทั่วไป (คำนามสามัญ) ทุกคำ

- ก. ใบเตยเป็นนักเรียน
- ข. ดินสออยู่ในกระเป๋า
- ค. เขาอาศัยอยู่ในประเทศไทย
- ง. สามก๊กเป็นหนังสือพงศาวดารจีน

๕. ข้อใดเป็นนามบอกอาการ (อาการนาม)

- ก. การนั่ง
- ข. การคร่ำ
- ค. การเรือน
- ง. การเมือง

๖. ข้อใด คือ ความหมายของคำนาม

- ก. คำที่ทำหน้าที่แทนบุคคล
- ข. คำที่แสดงความหมายของการกระทำ
- ค. คำที่แสดงความหมายเฉพาะสิ่งที่มีชีวิตเท่านั้น
- ง. คำที่ใช้เรียกชื่อ บุคคล สัตว์ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่

๗. ชื่อของนักเรียนทุกคนเป็นคำนามชนิดใด

- ก. คำสมุหนาม
- ข. คำนามสามัญ
- ค. คำนามวิสามัญ
- ง. คำนามบอกอาการ

๘. ข้อความใดกล่าวถูกต้อง

- ก. คำนามสามัญคือนามชี้เฉพาะ
- ข. นามบอกลักษณะอยู่นำนามทั่วไป
- ค. นามบอกหมวดหมู่จะอยู่นำนามทั่วไป
- ง. นามบอกอาการเป็นนามที่สร้างจากคำกริยาเท่านั้น

๙. ....ลูกเสือ โรงเรียนหนองขามพิทยาคม ควรเติมสมุหนามข้อใด

- ก. หมู่
- ข. ชุด
- ค. พวก
- ง. หน่วย

๑๐. ประโยคข้อใด ไม่มี อาการนาม

- ก. การพูดต่อหน้าฝูงชน
- ข. เขาทำการบ้านในตอนเย็น
- ค. การอ่านทำให้มีความรู้มากขึ้น
- ง. การเดินเป็นการออกกำลังกายอีกรูปวิธีหนึ่ง

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ชนิดของคำ
รายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม

ชื่อ - นามสกุล .....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/..... เลขที่ .....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนที่ได้	

ผลการประเมิน

- ☐ ดีมาก
☐ ดี
☐ ปานกลาง
☐ ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิริพร มาลัยรักษ์)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนระหว่าง ๙ - ๑๐

คะแนนระหว่าง ๗ - ๘

คะแนนระหว่าง ๕ - ๖

คะแนนระหว่าง ๐ - ๔

อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

อยู่ในเกณฑ์ ดี

อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

อยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๑

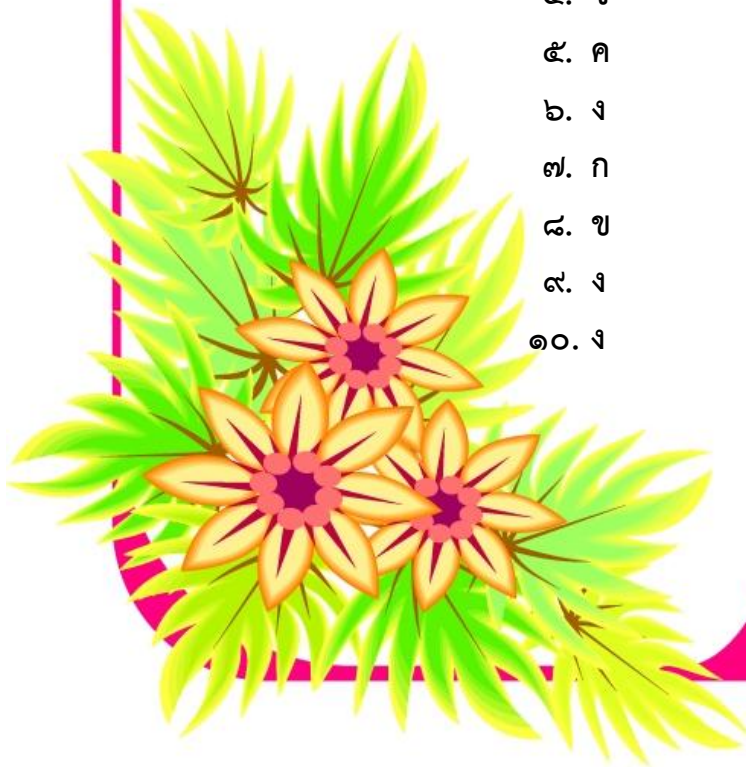
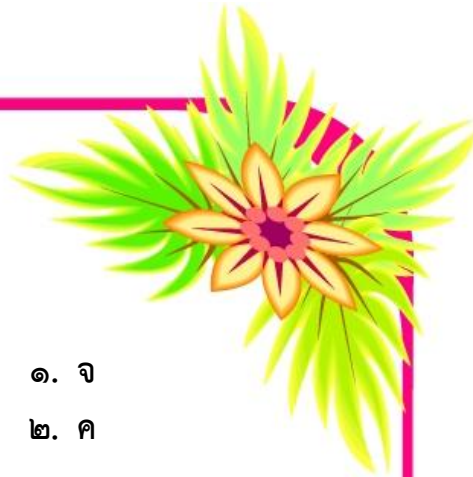
๑. คำนามสามัญ
๒. ลักษณะนาม
๓. สมุหนาม
๔. อาการนาม
๕. คำนามวิสามัญ
๖. คำนามสามัญ
๗. ลักษณะนาม
๘. อาการนาม
๙. คำนามวิสามัญ
๑๐. สมุหนาม

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๒

๑. จ
๒. ค
๓. ก
๔. จ
๕. ค
๖. ง
๗. ก
๘. ข
๙. ง
๑๐. ง

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๓

คำนามสามัญ	คำนามวิสามัญ	ลักษณนาม	สมุหนาม	อาการนาม
บ้าน	นครราชสีมา	แห่ง	โขลง	การนอน
นก	ประเทศไทย	เล่ม	ฝูง	ความดี

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๔

คำนามสามัญ

นักเรียน

หนังสือ

คำนามวิสามัญ

สวนสัตว์นครราชสีมา

ปราสาทหินพิมาย

สมุหนาม

คณะ

วง

อาการนาม

การวิ่ง

ความรัก

ลักษณนาม

ปาก

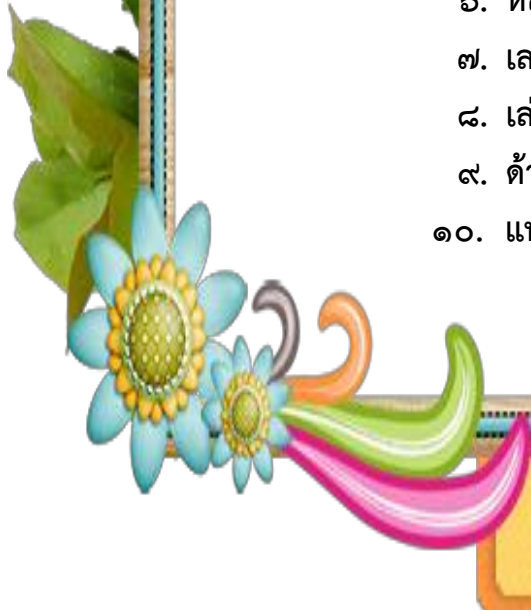
เลา

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๕

๑. รูป
๒. ตน
๓. สาย
๔. เล่ม
๕. ปาก
๖. หลัง
๗. เล่า
๘. เล่ม
๙. ดำ
๑๐. แห่ง

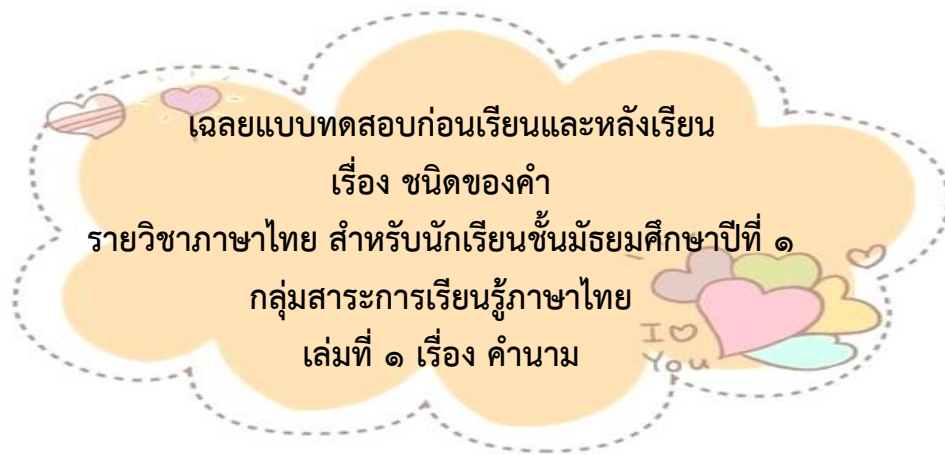

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๒

๑. สุนัข
๒. ความเมตตา
๓. ฝูง
๔. ใบ
๕. พัทธยา
๖. ความรัก
๗. วันเสาร์
๘. การนอน
๙. ตึกตา, เจ้าตูบ
๑๐. เล่า

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง ชนิดของคำ
รายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม

แบบทดสอบก่อนเรียน	
ข้อที่	คำตอบ
๑.	ก
๒.	ค
๓.	ค
๔.	ง
๕.	ข
๖.	ง
๗.	ค
๘.	ก
๙.	ข
๑๐.	ก

แบบทดสอบหลังเรียน	
ข้อที่	คำตอบ
๑.	ก
๒.	ค
๓.	ง
๔.	ข
๕.	ก
๖.	ง
๗.	ค
๘.	ค
๙.	ก
๑๐.	ข

แบบบันทึกคะแนน
รายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/.... เลขที่ .....

แบบทดสอบ	คะแนนที่ได้	คะแนนเต็ม	หมายเหตุ
ก่อนเรียน	๑๐		
หลังเรียน	๑๐		
ผลการพัฒนา			

กิจกรรมที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
๑	๑๐		
๒	๑๐		
๓	๑๐		
๔	๑๐		
๕	๑๐		
๖	๑๐		
รวมคะแนน	๖๐		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวศิริพร มาลัยรักษ์)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.
- กำชัย ทองหล่อ. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, ๒๕๕๒.
- จงจิต นิมนานรเทพ. **การใช้ภาษาไทย (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพฯ : เดอะบุคส์, ๒๕๕๑.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ. **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : พี.เพรส จำกัด, ๒๕๕๗.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช. “**นวัตกรรมการศึกษาไทย : รูปแบบการเรียนการสอน**” นวัตกรรมจัดการ
การเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. **๘๐ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ :
แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น, ๒๕๕๒.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **อ่านอย่างไรเขียนอย่างไร**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๘. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, ๒๕๕๑.
- _____. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ :
นามมีบุ๊คพับลิเคชันส์, ๒๕๕๖.
- เริงชัย ทองหล่อ. **หลักภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : ไฮเอ็ดพับลิชชิง, ๒๕๕๖.
- วันเพ็ญ เทพโสภา. **หลักภาษาไทยฉบับนักเรียน**. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์, ๒๕๕๐.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. **๑๙ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะ**. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕.
- อัมพร ทองใบ และมาลี พันธุ์ประเสริฐ. **หลักภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์**. นนทบุรี : อิงค์ ปิยอนด์,
๒๕๕๕.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. **หนังสือเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทย ม.๑**. กรุงเทพฯ :
ไทยร่มเกล้า, ๒๕๕๓.

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงตามศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

รายละเอียดเล่มนี้ประกอบด้วย ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับครู บทบาทครู บทบาทนักเรียน สิ่งที่ครูและนักเรียนต้องเตรียม แผนภูมิการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ บัตรคำสั่ง มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง คำนาม ซึ่งผู้จัดทำได้รวบรวมจากเอกสารและตำราต่าง ๆ นำมาประมวลเป็นองค์ความรู้ เพื่อสะดวกต่อการใช้ได้จัดทำบัตรกิจกรรม จำนวน ๖ บัตร แบบทดสอบหลังเรียน พร้อมเฉลยไว้อย่างสมบูรณ์

หลังจากนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข เป็นสื่อที่ช่วยแบ่งเบาภาระของครูผู้สอนได้มาก สามารถอำนวยความสะดวกต่อการเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ที่สำคัญยังช่วยปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ ๔ MAT เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม เล่มนี้ มีความสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ศิริพร มัลย์รักษ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	๑
คำชี้แจงสำหรับครู.....	๒
บทบาทของครู.....	๓
บทบาทของนักเรียน.....	๔
สิ่งที่ครู และนักเรียนต้องเตรียม.....	๕
แผนภูมิการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	๖
บัตรคำสั่ง.....	๗
มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้.....	๘
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	๙
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๑๑
บัตรเนื้อหา คำนาม.....	๑๒
บัตรกิจกรรมที่ ๑.....	๑๕
บัตรกิจกรรมที่ ๒.....	๑๖
บัตรกิจกรรมที่ ๓.....	๑๗
บัตรกิจกรรมที่ ๔.....	๑๘
บัตรกิจกรรมที่ ๕.....	๑๙
บัตรกิจกรรมที่ ๖.....	๒๐
แบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๑
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๓
บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๑.....	๒๔
บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๒.....	๒๕
บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๓.....	๒๖
บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๔.....	๒๗
บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๕.....	๒๘
บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๖.....	๒๙
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	๓๐
แบบบันทึกคะแนน.....	๓๑
บรรณานุกรม.....	๓๒